

member of

INTEGRA **INTERNATIONAL**®
YOUR GLOBAL ADVANTAGE

**Scrisoare către persoanele responsabile cu
guvernanța și către conducere**
*privind auditul efectuat pentru perioada de gestiune încheiată la
31 decembrie 2022*

Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură din Călărași

- *Certificatul de calificare a auditorului Seria AG nr. 000119 eliberat în baza deciziei Comisiei de certificare din 30 iunie 2006*

CHIȘINĂU 2023

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

CUPRINS

Scrisoare către persoanele responsabile cu governanța și către conducere cu privire la rezultatele auditului situațiilor financiare a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură din Călărași pentru perioada încheiată la 31.12.2022	3
Planificarea și metodologia de efectuare a misiunii de audit	6
Informații generale privind subiectul auditat.....	8
Bazele prezentării	9
Analiza Politicilor Contabile	11
Imobilizări necorporale și corporale.....	12
Creanțe și datorii.....	13
Capital Propriu.....	13
Operațiuni cu numerarul în casierie și conturi curente.....	13
Cheltuieli	14
Analiza compartimentului Achiziții	14
Evenimente ulterioare și continuitatea activității	20

***Către conducerea ÎS pentru Silvicultură din Călărași
or. Călărași, str. Bojole 17, Republica Moldova.***

Scrisoare către persoanele responsabile cu governanța și către conducere cu privire la rezultatele auditului situațiilor financiare a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură din Călărași pentru perioada încheiată la 31.12.2022

În conformitate cu contractul nr. AG 141/22 din 30 decembrie 2022, noi, „First Audit International” SRL am efectuat auditul Situațiilor financiare ale Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură din Călărași („Întreprindere de stat”) pentru perioada financiară încheiată la 31 decembrie 2022, care au inclus Bilanțul, Situația de profit și pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu, Situația fluxurilor de numerar și Nota explicativă, precum și politicile contabile și alte informații relevante.

Aceste Situații Financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin ordinul Ministerului Finanelor Republicii Moldova Nr.118 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare.

Conducerea Întreprinderii de stat este responsabilă de întocmirea acestor Situații Financiare în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate a Republicii Moldova, și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Activitatea economico-financiară în perioada verificată a fost gestionată și supravegheată de către organele de conducere a Entității, inclusiv administrator interimar, Dnul Mihai ELISEI.

Perioada auditată constituie 01 ianuarie – 31 decembrie 2022.

Responsabilitatea pentru organizarea și ținerea evidenței contabile o poartă conducerea Întreprinderii de stat, precum și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În prezenta Scrisoare către persoanele responsabile cu governanța și către conducere sunt reflectate unele aspecte semnificative și mai puțin semnificative, care în opinia auditorului, trebuie să fie aduse la cunoștință conducerii Întreprinderii de stat, cu scopul de a elimina abaterile

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC
Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72
E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

și divergențele dintre reglementări și activitatea propriu-zisă a Întreprinderii de stat, precum și de a eficientiza sistemul de control intern care să asigure întocmirea situațiilor financiare lipsite de prezentări eronate, fie datorate fraudelor sau erorilor. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru asigurarea derulării activității economico-financiare a Întreprinderii de stat în conformitate cu prevederile legale în vigoare, precum și ținerea unei evidențe contabile adecvate.

Aducem mulțumiri personalului Întreprinderii de stat pentru sprijinul acordat și toată informația pusă la dispoziția auditorilor noștri pe parcursul exercitării misiunii de audit.

Marianna LUNGU

Auditor certificat,
Certificat de calificare a auditorului (audit general)
seria AG nr. 000009 din 08.02.2008
eliberat în baza deciziei Comisiei de certificare din 28 noiembrie 2002

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

Informații generale despre societatea de audit

Date cu privire la societatea de Audit: „First Audit International” SRL a fost înregistrată de către Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova la 09.04.1996, ca societate pe acțiuni, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare de stat 1003600060677. Certificatul de înregistrare seria MD nr. 0058767 din 06.11.2006. La 23.11.2022 „First Audit International” SRL a fost reorganizată, conform Extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice cu numărul 506426.

Adresa juridică: str. M. Kogălniceanu, 61, of. 7, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Adresa oficiului: bd. Moscova, 15/7, of. 201-203, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Activitatea de audit: Audit general, Auditul companiilor de asigurări.

De asemenea, Societatea de audit este înregistrată în Registrul Public al Entităților de Audit.

Societatea de audit este membru a următoarelor asociații:

- Membru Integra International.
- Membru ACAP (Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova), este atât firma, cât și auditorii întreprinderii:

Misiunea de audit a fost efectuată de către echipă în următoarea componență:

- Marianna Lungu, partener de misiune, auditor certificat;
- Sergiu Brînzan, stagiar în activitatea de audit;
- Tatiana Lisnic, stagiar în activitatea de audit;
- Aneta Pavlicenco, stagiar în activitatea de audit;
- Valentina Lașcu, stagiar în activitatea de audit;
- Aurelia Cucu, stagiar în activitatea de audit;
- Sergiu Șoimu, responsabil de revizuire, auditor certificat.

Introducere

În conformitate cu prevederile contractului nr. AG 141/22 încheiat la 30 decembrie 2022, noi am efectuat auditul situațiilor financiare a Întreprinderii de stat pentru perioada încheiată la 31.12.2022.

Evidența contabilă la Întreprinderea de stat se ține în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014, cu modificările ulterioare.

În cadrul misiunii de audit noi am verificat modalitatea de ținere a evidenței contabile și de raportare financiară a Întreprinderii de stat pentru perioada de gestiune a anului 2022, precum și am analizat sistemul de control intern pentru a stabili dacă acestea corespund legislației în vigoare și documentelor statutare, am analizat Politicile Contabile și corectitudinea întocmirii dărilor de seamă fiscale, concomitent cu verificarea modalității de ținere a evidenței contabile în perioada auditată.

Informația prezentă este confidențială și se prezintă fondatorului și conducerii Întreprinderii de stat în calitate de dovadă a lucrului efectuat, conține aspecte despre totalitatea încălcărilor, divergențelor și neajunsurilor constatate de noi, în rezultatul verificării modalității de ținere a evidenței contabile și de raportare financiară pentru perioada ianuarie-decembrie 2022.

Planificarea și metodologia de efectuare a misiunii de audit

Obiectivul nostru este de a planifica misiunea de audit în așa mod, încât aceasta să se desfășoare într-o manieră eficientă.

Planificarea misiunii de audit a fost efectuată în conformitate cu cerințele Standardului Internațional de Audit (ISA) 300 „Planificarea unui audit a situațiilor financiare”, drept bază servind următoarele principii:

- Complexitatea planificării;
- Continuitatea planificării;
- Optimizarea planificării.

Noi am desfășurat activitatea de planificare în trei etape:

- Planificarea prealabilă;
- Pregătirea și întocmirea strategiei generale de audit;
- Pregătirea și întocmirea planului de audit.

La etapa preliminară de planificare noi am efectuat proceduri de audit în conformitate cu cerințele ISA 220 (revizuit) „Managementul Calității pentru un Audit al Situațiilor Financiare” și ISA 210 „Convenirea asupra Termenilor Misiunii de Audit”, inclusiv:

- a) cu privire la responsabilitatea conducerii privind managementul și calitatea lucrărilor în cadrul echipei misiunii de audit;
- b) verificarea documentației cu privire la cerințele etice corespunzătoare față de membrii echipei misiunii de audit;
- c) analiza și întocmirea programului privind resursele de personal și alte resurse pentru efectuarea misiunii de audit;
- d) cu privire la monitorizarea activității în cadrul planificării auditului;
- e) cu privire la scrisoarea de misiune, precum și relațiile dintre părți (auditorul și conducerea Entității) cu referință la forma și conținutul scrisorii de misiune.

În cadrul pregătirii strategiei generale de audit noi am luat cunoștință și am luat în considerație următoarele aspecte:

- Caracteristicile misiunii ce îi definesc domeniul de aplicare;
- Obiectivele de raportare ale misiunii pentru planificarea plasării în timp a auditului și a naturii comunicărilor prevăzute;
- Factorii, care, potrivit raționamentului profesional al auditorului, sunt semnificativi pentru direcționarea eforturilor echipei misiunii;
- Rezultatele activității preliminare misiunii și, acolo unde este aplicabil, măsura în care au fost relevante cunoștințele dobândite în alte misiuni pentru Întreprindere;
- Natura, plasarea în timp și amplexarea resurselor necesare desfășurării misiunii.

La ultima etapă a planificării noi am întocmit planul de audit, scopul căruia constă în diminuarea riscului de audit până la un nivel acceptabil. Planul de audit conține aspecte, precum:

- Natura, plasarea în timp și amplexarea procedurilor planificate de evaluare a riscurilor;
- Natura, plasarea în timp și amplexarea procedurilor de audit suplimentare planificate la nivelul afirmațiilor;
- Alte proceduri planificate de audit care trebuie aplicate astfel încât misiunea să fie conformă cu ISA-urile.

Procedurile de audit incluse în planul de audit, au fost planificate, de a fi efectuate pe toată perioada desfășurării misiunii, repartizate la toate etapele de planificare. Concomitent, unele proceduri le-am efectuat și le vom efectua anterior etapelor stabilite de planificare.

În cadrul auditului noi am verificat documentele statutare, politicile interne, regulamentele de ordine internă, modalitatea de organizare și ținere a evidenței contabile. De asemenea, am

verificat documentele contabile și dările de seamă fiscale pentru perioada ianuarie-decembrie 2022.

În scopuri de planificare noi am luat cunoștință și am verificat următoarele informații:

- ✓ Documentele statutare (Statutul Întreprinderii de stat);
- ✓ Documentele de înregistrare (Certificatul de înregistrare, Extras din registrul de stat al persoanelor juridice);
- ✓ Legile și actele normative în vigoare care reglementează activitatea Întreprinderii de stat;
- ✓ Documentele privind organizarea internă a activității economico-financiare (regulamente, politici, proceduri, ordine, decizii ale conducerii, etc.);
- ✓ Documentele privind reglementarea structurii Întreprinderii și personalului, relațiile dintre aceștia (Structura organizatorică, Contractul individual de muncă, statele de personal și regulamentul de funcționare internă);
- ✓ Contracte, acorduri (Contracte și acorduri cu furnizorii și antreprenorii, contracte de locațiune, etc.);
- ✓ Documentele de contabilitate (Politici Contabile, Cartea Mare, balanțe de verificare și registre ale conturilor, documente contabile primare, confirmări și alte documente aferente);
- ✓ Dări de seamă contabile și fiscale (Dări de seamă contabile și fiscale prezentate pentru perioada auditată (01.01.2022 - 31.12.2022)).

Informații generale privind subiectul auditat

Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură din Călărași a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova sub nr. 1002609002202 la 03.01.1995, al cărei Fondator este Agenția „Moldsilva” – deținător a 100% din Capitalul Social.

Întreprinderea desfășoară activitate de întreprinzător pe baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute în rezultatul activității economico-financiare..

Principalele genuri de activitate a Întreprinderii, conform Statutului, constau în diverse activități de editare, cum ar fi:

- a) Silvicultura;
- b) Serviciile anexe silviculturii și exploatărilor forestiere.

Sediul Întreprinderii de stat este situat pe adresa: str. Bojole 17, or. Călărași, Republica Moldova, MD-4401.

Numărul mediu scriptic de angajați ai Întreprinderii în perioada de gestiune a constituit 204 persoane.

Rezultatele auditului

Bazele prezentării

În cadrul analizei activității Întreprinderii de stat pentru perioada auditată cu privire la respectarea cerințelor legale și de reglementare, am constatat că activitatea acesteia este reglementată de către următoarele acte normative:

- Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.2002, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, cu modificările ulterioare;
- Alte acte legislative în vigoare care reglementează activitatea Întreprinderii de stat.

Înregistrarea tranzacțiilor economice în evidența contabilă a Întreprinderii de stat și raportarea financiară a fost efectuată în conformitate cu următoarele acte normative:

- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările ulterioare;
- Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014 (SNC), cu modificările ulterioare.
- Planul General de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare;
- Indicațiilor metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, cu modificările ulterioare;
- Politicile Contabile, aprobate de Directorul interimar al Întreprinderii de stat, aprobate prin ordinal directorului interimar nr. 197 din 20.12.2021.
- Ordinul nr. 60 din 29.05.2012, cu modificările ulterioare cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea.

Contabilitatea se ține în partidă dublă cu prezentarea situațiilor financiare complete.

Analiza sistemului de control intern, verificarea riscurilor de denaturare semnificativă

General

Noi am efectuat proceduri de audit privind analiza și evaluarea sistemului de control intern, proces conceput, implementat și menținut de către persoanele responsabile cu guvernanta, conducere și alte categorii de personal cu scopul de a furniza o asigurare rezonabilă privind îndeplinirea obiectivelor Întreprinderii de stat cu privire la:

- Credibilitatea sistemului de evidență contabilă;
- Eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- Conformitatea cu legile și reglementările aplicabile.

Noi, de asemenea, am luat în considerație faptul că sistemul de control intern al Întreprinderii de stat trebuie să asigure depistarea și evitarea abaterilor de la regulamentele și procedurile stabilite, precum și denaturări ale prezentărilor evidenței contabile și raportării financiare și de alt gen.

Analiza și evaluarea riscurilor, precum și rezultatele aferente elementelor sistemului de control intern le expunem mai jos.

a) Întreprindere de stat și mediul său (Riscul inerent)

Riscul inerent al Întreprinderii de stat a fost evaluat la nivel „Redus”, inclusiv am evaluat riscul inerent ca fiind „Redus” pe toate compartimente ale procedurii de testare:

- Factorii externi, Activitatea operațională, Investiții și activitatea investițională, Finanțarea și activități financiare, Raportarea financiară, Selectarea și aplicarea politicilor contabile, Scopurile și strategiile Întreprinderii de stat, Evaluarea și analiza rezultatelor financiare.

b) Sistemul de control intern al Întreprinderii de stat

Riscul în sistemul de control intern al Întreprinderii de stat a fost evaluat la nivel „Mediu”, inclusiv pe compartimente ale procedurii de testare:

- Mediul de control – evaluat cu un risc de nivel „Mediu”, dintre care constatăm riscuri semnificative în:
- Procesul de evaluare a riscurilor – risc „Mediu”;
- Sistemele informaționale – risc „Redus”. Întreprinderea de stat ține evidența contabilă generală în sistemul informațional contabil IC;
- Acțiunile de control – risc „Redus”;
- Monitorizarea instrumentelor de control – risc „Mediu” (Politici de monitorizare a sistemului de control intern nu sunt).

c) Evaluarea ricurilor de denaturare semnificativă

- În cadrul procesului de evaluare a riscurilor am constatat următoarele:
- Cu referință la modalitatea de organizare și ținere a evidenței contabile și a sistemului de raportare financiară:
    - a) Faptele economice înregistrate în evidența contabilă au avut loc în perioada de gestiune și se referă la activitatea Întreprinderii de stat;
    - b) Faptele economice, care au avut loc în perioada de gestiune și care sunt aferente acestei perioade, au fost înregistrate în evidența contabilă;
    - c) Bunurile, drepturile și obligațiile Întreprinderii de stat, înregistrate în evidența contabilă, există în realitate;
  - Cu referință la drepturile fondatorului, organelor de conducere și altui personal responsabil al Întreprinderii de stat, noi nu am constatat cazuri de abuz în serviciu. Nivelul profesionalismului, competențele și cunoștințele conducerii, contabilului-șef și altui personal responsabil de evidență și control, au fost evaluate de noi ca adecvate pentru activitățile Întreprinderii de stat.
  - În baza rezultatelor evaluării elementelor sistemului de control intern, precum și a verificărilor sectoarelor, departamentelor, proceselor de activitatea economico-financiară ale Întreprinderii de stat, am evaluat riscurile de abuz și fraudă aferente procurării/utilizării activelor, ținerea evidenței contabile sau acțiunilor de corupere, la nivel *redus*.

Analiza Politicilor Contabile

Elaborarea Politicilor Contabile se face conform prevederilor SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”, concomitent cu respectarea prevederilor următoarele acte normative în vigoare:

- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările ulterioare;
- Standardele Naționale de Contabilitate cu aplicare din 01.01.2014 (SNC), cu modificările ulterioare.

Constatăm că Întreprinderea de stat ține evidența contabilă în baza Politicilor contabile, elaborate și aprobate prin ordinul Directorului nr. 269 din 31 decembrie 2021. Compartimentele Politicilor contabile, stabilesc cadrul legal de ținere a contabilității, conform ansamblului de norme aplicabile, specifică parțial regulile și practicile specifice aplicate de Întreprinderea de stat la ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare. Contabilizarea costurilor se face în baza Ordinului Agenției Moldsilva nr. 307 din 27.12.2016.

Recomandare: *În vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității și conformității actualității și exhaustivității politicilor contabile, Agenția să efectueze o analiză detaliată a conținutului Politicilor contabile aprobate prin ordinul 269 din 31.12.2021 cu scopul certificării regulilor și practicilor specifice aplicate de ea la ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare. Recomandăm descrierea regulile și practicile specifice aplicate de Agenție la ținerea contabilității în domeniul silviculturii.*

Imobilizări necorporale și corporale

Evidența activelor imobilizate este ținută în conformitate cu SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, SNC „Particularitățile contabilității în agricultură”, SNC „Deprecierea activelor” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2022, aprobate de către Directorul Întreprinderii de stat.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente activelor imobilizate și respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *Întreprinderea de stat deține terenuri cu drept de gestiune economică care nu sunt reflectate în evidența contabilă și, respectiv, în situațiile financiare.*

Recomandare

În vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității și posibilității confirmării soldurilor reale, Întreprinderea de stat să efectueze o analiză detaliată a tranzacțiilor aferente terenurilor cu scopul evaluării acestora (la valoarea justă) și reflectarea lor în contabilitate și în situațiile financiare ale Întreprinderii de stat.

- *Nu am putut reconcilia Informațiile din banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile cu Informațiile înregistrate în evidența Întreprinderii de stat cu privire la bunurile imobile (clădiri) amplasate pe teritoriul Republicii Moldova pe numele ÎS pentru Silvicultură din Călărași înregistrate cu drept de gestiune economică.*

Recomandare

În vederea confirmării soldurilor reale, Întreprinderea de stat să efectueze o analiza aprofundată cu referire la bunurile imobile utilizate și să întocmească înregistrările necesare, astfel aducându-le în deplină conformitate cu integritatea patrimonială.

Creanțe și datorii

Evidența creanțelor și datoriilor este ținută în conformitate cu SNC „Capital propriu și datorii”, SNC „Creanțe și investiții financiare” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2022, aprobate de către Directorul Întreprinderii de stat.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente creanțelor și datoriilor și respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *La contul 221 „Creanțe comerciale” sunt depistate 10 companii creanțele cărora nu s-au modificat pe parcursul anului 2022.*
- *La contul 234 „Alte creanțe curente” sunt depistate 6 companii în valoarea totală 54,905 lei fără modificări pe parcursul anului 2022.*
- *La contul 223 „Creanțe ale părților afiliate” este reflectată creanță IS Institutul de Cercetari și Amenagari Silvice în valoare de 1,234,367 lei formată și nemodificată din perioada anterioară a anului 2017.*
- *Pe parcursul efectuării auditului Situațiilor financiare ale Entității din confirmările solicitate s-au confirmat creanțe 62.1 % și datorii 13.2 % (Anexa 1).*

Recomandare

Întreprinderea de stat să efectueze o verificare riguroasă a tranzacțiilor aferente creanțelor, cu scopul de a constata anumite proceduri privind încasarea creanțelor pentru evitarea expirării termenului de prescripție, întrucât la moment pot fi considerate drept „investiții înghețate” care nu pot fi utilizate de Întreprinderea de stat, iar pentru cele cu termen expirat există riscul de imposibilitate a încasării acestora.

Capital Propriu

Evidența elementelor de capital este ținută în conformitate cu SNC „Capital propriu și datorii” și cu prevederile Politicilor Contabile pentru anul 2022, aprobate de către Directorul Întreprinderii de stat.

Pe parcursul anului 2022 modificări ale capitalului social nu au avut loc.

Operațiuni cu numerarul în casierie și conturi curente

Întreprinderea de stat deține patru conturi bancare la BC Moldindconbank SA, BC Victoriabank SA și BC Moldovaagroindbank SA. Toate soldurile au fost confirmate prin confirmările bancare.

Cheltuieli

Evidența cheltuielilor este ținută în conformitate cu SNC „Cheltuieli” și cu prevederile Politicilor Contabile pe anul 2022, aprobate de către Directorul Întreprinderii de stat.

Ca urmare a verificării corectitudinii reflectării în contabilitate a tranzacțiilor aferente cheltuielilor și respectării prevederilor metodologice ale contabilității am constatat următoarele:

- *Pe parcursul anului 2022 Întreprinderea de stat a reflectat calcularea impozitelor, calcularea provizioanelor și costurilor legate de întreținerea și amenajarea pădurilor (considerate activitatea operațională) la contul 714 „Alte cheltuieli din activitatea operațională”- conform prevederilor Politicilor Contabile și a ordinului Agenției Moldsilva nr. 307 din 27.12.2016. Acest fapt a condus la diminuarea costului vânzărilor anului 2022 (26,9 % din totalul cheltuielilor operaționale) și majorarea altor cheltuieli din activitatea operațională (41,7 % din din totalul cheltuielilor operaționale).*

În acest context, putem concluziona că situația aferentă generării veniturilor din vânzări este una necorespunzătoare unei activități economice normale, întrucât rentabilitatea veniturilor din vânzări calculată în baza profitului brut este destul de mare (în contextul de incertitudine actual). Acest fapt, ne impune să deducem că recunoașterea și contabilizarea unor cheltuieli operaționale a fost contrar prevederilor metodologice ale SNC „Cheltuieli”.

Recomandare

În vederea respectării prevederilor metodologice ale contabilității cheltuielilor recomandăm o analiză detaliată a elementelor de cheltuieli prin prisma SNC „Cheltuieli” din punct de vedere al recunoașterii.

Analiza compartimentului Achiziții

În urma efectuării auditului situațiilor financiare aferente anului 2022, unul din compartimentele auditate este „Evaluarea procesului de achiziții, în special conformitatea cu actele legislative și normative în vigoare”.

Misiunea de audit a avut următoarele obiective:

- Evaluarea activității de lucru pentru achiziții;
- Evaluarea procedurii de planificare a contractelor de achiziții pentru anul 2022;
- Evaluarea procesului de executare a contractelor de achiziții aferente anului 2022;
- Evaluarea cadrului legal implementat în cadrul Întreprinderii și conformitatea acestuia cu legislația în vigoare;

În cadrul acestei misiuni de audit, auditorul a pus accent pe identificarea ariilor de îmbunătățire în scopul oferirii recomandărilor, pentru a atinge rezultatele pentru care se optează. Ulterior, vor

fi prezentate principalele constatări și recomandări afirmate, în scopul diminuării riscurilor existente aferente procesului de achiziții desfășurate în cadrul Întreprinderii.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 246 din 23.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, una din atribuțiile consiliului de administrație este de a asigura transparența procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și de a aproba regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Acest aspect este reglementat de Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat aprobat în baza HG 351 din 10.06.2020, intrat în vigoare la data de 10.07.2020.

Întreprinderea de Stat pentru silvicultură din Călărași, în continuare ÎSS din Călărași trebuie să asigure utilizarea eficientă a resurselor financiare, precum și transparența achizițiilor publice desfășurate prin:

- Elaborarea planului anual/trimestrial de efectuare a achizițiilor;
- Crearea grupului de lucru, responsabil de desfășurarea procesului de achiziții publice în cadrul Întreprinderii;
- Asigurarea participării pe scară largă a operatorilor economici la procesul de achiziții;
- Încheierea contractelor cu operatorii economici desemnați câștigători în cadrul procedurilor de achiziții;
- Gestionarea realizării contractelor de achiziții încheiate conform termenelor și condițiilor stabilite de legislația în vigoare;
- Păstrarea și ținerea evidenței tuturor documentelor aferente procedurilor de achiziții, conform termenilor stabiliți de legislația în vigoare;

În rezultatele efectuării misiunii de audit, auditorul a constatat următoarele aspecte:

Analiza compartimentului Achiziții 2022

Nr. ord.	Tipul documentului	Comentarii	Recomandări
1.	Regulamentul intern cu privire la procedurile de achiziții defășurate în cadrul Întreprinderii	În urma solicitării documentelor care reglementează procedurile de achiziții desfășurate în cadrul ÎSS din Călărași, în adresa auditorului a fost prezentat Regulamentul privind achiziția bunurilor/lucrărilor/serviciilor pentru necesitățile ÎSS din Călărași	Potrivit prevederilor art. 8, alin. (7), lit. t), din HG nr. 246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, consiliul de administrație are atribuția de a aproba regulamentele interne ce țin de activitatea întreprinderii, inclusiv, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Totodată, art. 9, alin. (1), lit. q) din HG nominalizată, prevede că administratorul reprezintă organul executiv unipersonal al întreprinderii de stat/municipale și una din atribuțiile acestuia este de a realiza procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor pentru necesitățile de producere și asigurare a bazei tehnico-materiale, conform regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Totodată, în baza art. 8, alin. (7), lit. s, consiliul de administrație are obligativitatea de a aproba achiziționarea de către întreprindere a bunurilor și a serviciilor a căror valoare de piață constituie peste 25% din valoarea activelor nete ale întreprinderii, conform ultimei situații financiare, sau depășește 400 000 de lei. Regulamentul prezentat în adresa auditorului este elaborat în temeiul Legii nr. 96-XIV din 13.04.2007, privind achizițiile publice. Ținem să menționăm că această Lege a fost abrogată odată cu aprobarea Legii nr. 131 din 03.07.2015. Totodată, actul normativ ce reglementează desfășurarea achizițiilor în cadrul întreprinderilor de stat este HG 351 din 10.06.2020, pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat. Astfel, recomandăm entității de a aproba Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, în strictă conformitate cu prevederile HG 351 din 10.06.2020.
2.	Ordin privind desemnarea membrilor grupului de lucru	ÎSS din Călărași a prezentat în adresa auditorului ordinul nr. 05-a din 09.01.2020 cu privire la modificările grupului de lucru pentru achiziții publice și ordinul nr. 166-a din 08.11.2021 cu privire la introducerea modificărilor în componența grupului de lucru pentru	În temeiul HG nr. 351 din 10.06.2020, pentru organizarea și desfășurarea achiziționării bunurilor, lucrărilor și serviciilor, se instituie un grup de lucru printr-o decizie specială (printr-un ordin) a conducătorului întreprinderii. Grupul de lucru este format din cel puțin 5 membri, iar în cazuri temeinice justificate, din cel puțin 3 membri. Președintele grupului de lucru se desemnează prin ordin al conducătorului întreprinderii. Întreprinderea, prin decizia specială (în continuare - ordin) de creare a grupului/grupurilor de lucru, stabilește expres atribuțiile grupului de lucru și funcțiile fiecărui membru în parte, necesare pentru a fi exercitate în cadrul procedurilor de achiziții. Ordinul se emite până la plasarea pe pagina-web a întreprinderii a anunțului privind inițierea procedurii de achiziție, publicarea documentației aferente procedurii de achiziție și/sau expedierea invitațiilor pentru a participa la achiziții. Atribuțiile grupului de lucru sunt prevăzute în punctul 47 din prezenta

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

		achiziții publice din cadrul ÎSS Călărași.	Hotărâre. Potrivit conținutului ordinelor prezentate, a fost aprobată componența grupului de lucru, însă fără a stabili atribuțiile aferente fiecărui reprezentant al grupului de lucru. Ținem să menționăm că ordinul nr. 05-a din 09.01.2020 face referire la cadrul legal, care în perioada supusă auditului deja era abrogat. În acest sens, recomandăm de a ajusta cadrul legal în ordinele privind numirea componenței grupului de lucru, precum și de a stabili și delimita atribuțiile atât la nivel de grup de lucru, cât și pentru fiecare membru al grupului, conform HG nr. 10 din 20.01.2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice. Nerepartizarea obligațiilor între membrii grupului de lucru, ar putea conduce la executarea defectuoasă a sarcinilor atribuite și imposibilitatea de a trage la răspundere persoana vinovată, în cazul constatării unei ilegalități.
3.	Registrul de evidență a proceselor verbale cu privire la achiziționarea bunurilor, serviciilor și a lucrărilor	ÎSS din Călărași a prezentat în adresa auditorului a proceselor verbale cu privire la achiziționarea bunurilor, serviciilor și a lucrărilor.	Nu sunt obiecții
4.	Registrul dărilor de seamă cu privire la achiziționarea bunurilor, serviciilor și a lucrărilor	ÎSS din Călărași a prezentat în adresa auditorului Registrul dărilor de seamă cu privire la achiziționarea bunurilor, serviciilor și a lucrărilor	
5.	Registrul de înregistrare a contractelor de achiziție publică	ÎSS din Călărași a prezentat în adresa auditorului Registrul de înregistrare a contractelor de achiziție publică a bunurilor, serviciilor și a lucrărilor de valoare mică	Potrivit Codului Civil, art. 321, alin (1), trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. Astfel, recomandăm entității să încheie contracte, pornind de la plafonul prevăzut în Codul Civil.
6.	Planul de achiziții aferent anului 2022	ÎSS din Călărași a prezentat în adresa auditorului Planul de achiziții pentru anul 2022 Entitatea a publicat pe pagina web planul anual de achiziții publice (modificat din data de	Potrivit Legii nr. 246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, administratorul publică planul de achiziție și asigură respectarea principiului transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii. În aceeași ordine de idei, HG nr. 351 din 10.06.2020 prevede realizarea procedurilor de achiziții în baza planului de achiziții aprobat, inclusiv modificările operate la acesta, și publicat pe pagina-web

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

		23.11.2022)	a întreprinderii și a fondatorului prin organizarea procedurilor de atribuire. În urma verificării paginii-web a întreprinderii, auditorul a constatat că Întreprinderea a publicat planul anual de achiziții (modificat din data de 23.11.2022) aferent anului 2022. Menționăm că planul corespunde Anexei nr. 1 la Regulamentul cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1419/2016.
	Analiza planului de achiziții și verificarea îndeplinirii planului aferent anului 2022		<p>Potrivit planului de achiziții pentru anul 2022, a fost planificat achiziționarea de lucrări și materiale pentru reparația a 4 ocoale silvice ale întreprinderii, cu valoarea estimativă fără TVA în sumă de 750 000,00 lei, procedura de achiziție aplicabilă - contract de valoare mică. În temeiul pct. 23 din HG 351/2020, pentru determinarea procedurii de achiziție aplicabile, subdiviziunea responsabilă va asigura calcularea valorii estimative a contractului și alte particularități aferente, prin efectuarea unui studiu de piață. Dat fiind faptul, că în adresa auditorului nu au fost prezentate suficiente dovezi, potrivit cărora a fost atribuită procedura de achiziție - contract de valoare mică, considerăm că entitatea auditată nu a atribuit procedura corespunzătoare. Pct. 24 din HG 351 din 10.06.2020, stipulează că Întreprinderea nu are dreptul să divizeze achiziția prin încheierea de contracte separate, în scopul aplicării unei alte proceduri de achiziție decât procedura care ar fi fost utilizată în conformitate cu prezentul Regulament, în cazul în care, achiziția nu ar fi fost divizată. Excepție constituie achiziția de bunuri, lucrări și servicii sezoniere care impune încheierea unor contracte separate pe diferite perioade și ale căror condiții de achiziționare se modifică în funcție de perioada în care sunt realizate. Nu constituie divizare a achiziției procurarea de bunuri, lucrări și servicii în caz de maximă urgență (extremă necesitatea), când se procură bunuri, lucrări și servicii care nu au fost planificate însă a apărut necesitatea achiziționării acestora din cauza unor situații excepționale, avarii, deteriorări a utilajului, pentru asigurarea funcționării normale și/sau neîntrerupte a procesului de producție și/sau activității normale a întreprinderii.</p> <p>Potrivit pct. 10 din Regulamentul cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1419/2016, drept bunuri sezoniere se consideră produsele alimentare, iar servicii sezoniere sunt considerate serviciile de alimentare și serviciile de transport aerian de călători. Astfel, reieșind din pragurile valorice stabilite de legislație, entitatea urma să atribuie una din următoarele proceduri, fie proceduri de negociere, fie cererea ofetelor de prețuri, cu argumentarea documentată a selectării procedurii de achiziție. Prin urmare, recomandăm entității de a efectua un studiu de piață minuțios, a analiza costurile aferente contractelor de achiziție și a stabili procedurile de achiziție strict prin prisma plafoanelor stabilite de legislația în vigoare.</p> <p>O altă abatere ține de atribuirea procedurii de achiziție - în planul de achiziții modificat din data de 23.11.2022 a fost planificată achiziționarea produselor petroliere (benzină, motorină), atribuind procedura de achiziție - licitație deschisă. Tot în baza aceluiași plan, a fost planificată achiziționarea</p>

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

			<p>produselor petroliere (benzină, motorină) prin procedura - contract de valoare mică, valoarea estimată planificată de 200 000,00 lei fără TVA și negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, cu valoarea estimativă fără TVA, în sumă de 228 716,67 lei. Conform evidenței contabile, pe parcursul anului 2022 a fost achiziționat combustibil (benzină și motorină) în valoare de 1 290 704,86 lei fără TVA. Potrivit pragurilor valorice stabilite de legislație, entitatea urma să atribuie procedura de achiziție pentru procurarea produselor petroliere, fără a diviza achiziția - licitație deschisă. Astfel, recomandăm entității de a efectua un studiu de piață minuțios, a analiza costurile aferente contractelor de achiziție și a stabili procedurile de achiziție strict prin prisma plafoanelor stabilite de legislația în vigoare, precum și a ajusta planul de achiziții strict conform prevederilor legale.</p> <p>Entitatea auditată a prezentat în adresa auditorului procesul verbal nr. 01/2022 din 10.01.2022 al ședinței Consiliului de Administrație prin care aprobă achiziționarea de către întreprindere a bunurilor și a serviciilor a căror valoare de piață constituie peste 25% din valoarea activelor nete ale întreprinderii, conform ultimei situații financiare, și depășește 400 000 de lei.</p>
7.	Contractele de valoare mică	Entitatea auditată a prezentat în adresa auditorului darea de seamă anuală privind contractele de achiziții publice de valoare mică semnate și înregistrate în perioada de referință, ce urma a fi prezentată până la data de 1 februarie a anului următor, inclusiv în varianta electronică, Agenției Achiziții Publice.	În urma verificării dării de seamă privind realizarea achizițiilor publice de valoare mică, s-a constatat că a fost inclus contractul nr. 108 din 30.09.2022, pentru achiziționarea produselor petroliere, în sumă de 240 000,00 lei. Recomandăm entității de a consulta pragurile valorice stabilite de legislația națională, anterior atribuirii procedurii de achiziție.

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

O altă recomandare ar fi instituirea în cadrul ÎSS din Călărași a unui sistem de pregătire profesională a membrilor grupului de lucru și a personalului implicat în activitatea de achiziții, pentru însușirea și interpretarea corectă a legislației și a cadrului procedural aferent procesului de achiziții.

Implementarea recomandărilor oferite, ar îmbunătăți considerabil procesul de achiziții și ar asigura conformitatea procedurilor interne de achiziționare a bunurilor, serviciilor și lucrărilor cu legislația în vigoare.

Evenimente ulterioare și continuitatea activității

Auditorul nu are cunoștință de evenimentele ulterioare întocmirii bilanțului la 31 decembrie 2022, care ar influența semnificativ rezultatele și poziția financiară a Întreprinderii de stat auditate sau care ar aduce Întreprinderii de stat în situația de a nu-și putea continua activitatea. Întreprinderea de stat auditată nu intenționează și nu există actualmente motive care să determine încetarea activității acesteia.

Marianna LUNGU

24 mai 2023

(Semnat de Auditorul Independent)

Auditor certificat

Certificat de calificare a auditorului (audit general) seria AG nr. 000009 din 08.02.2008 eliberat în baza deciziei Comisiei de certificare din 28 noiembrie 2002

Scrisoarea către conducere primită:

Director interimar

Întreprinderii de stat pentru Silvicultură din Călărași _____ /Mihai ELISEI/

“FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

Anexa 1

Lista debitorilor și creditorilor selectați pentru obținerea confirmărilor externe				Index	Z
Entitate:		Î.S. pentru Silvicultură „Călărași”			
Contract: AG 141/22 din 30.12.2022		Executor	Cucu A.	Finalizat:	02.03.2023
Data raportului: 31.12.2022		Recenzent	Șoimu S.	Verificat:	02.03.2023
Numele de procedură		<i>Lista debitorilor și creditorilor selectați pentru obținerea confirmărilor externe</i>			
Lista debitorilor și creditorilor selectați pentru obținerea confirmărilor externe					
Nr.	Denumire	Dt/Ct	Î.S. pentru Silvicultură „Călărași”	Suma confirmată	Divergențe
1	Arinul Prim SRL	221	26 401,47	26 401,47	0,00
2	Asociatia p/u educatie Neoumanist AO	221	6 030,00	6 030,00	0,00
3	Carierea de granit si pietris din Soroca SA	221	2 894,40		2 894,40
4	G.T. Diaconu Mihail	221	4 448,00		4 448,00
5	Intera - DOC SRL	221	16 781,10		16 781,10
6	Agentia Moldsilva	221	133 012,75		133 012,75
7	POLARISTRANS- GRUP SRL	221	9 057,66		9 057,66
8	SRL ARBORIS-COM	221	17 651,12		17 651,12
9	SRL Tetris PLN	221	25 355,18	25 355,18	0,00
10	Taro Mondo SRL	221	128 909,09		128 909,09
11	VALVIT GRUP SRL	221	6 302,00		6 302,00
12	Vartix-Nova SRL	221	75 893,59		75 893,59
13	IS Institutul de Cercetari si Amenajari Silvice	223	1 234 367,23	1 033 256,40	201 110,83
14	Agropiese TGR GRUP IM SRL	224	52 013,04		52 013,04
15	IS INGEOCAD	224	2 160,00		2 160,00
16	Lukoil Moldova SRL	224	119 042,41	119 042,43	-0,02
	Lucas Sergiu	234	29 202,66		29 202,66
	Lucas Sergiu	231	1 484,01		1 484,01
17	Lucas Sergiu	GT	30 686,67		30 686,67
18	Chicu Ion Sergiu	234	8 865,64		8 865,64

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” LLC

Chişinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72

E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

19	Cotofan Arcadie	234	8 004,15		8 004,15
20	Moldcell S A I.M	234	8 835,95		8 835,95
21	Primaria Sipoteni	234	6 284,70		6 284,70
22	SC Sipotavi SRL	234	17 855,95		17 855,95
23	Sorici Petru	234	7 291,02		7 291,02
24	MarVas Trassir SRL	521	3 500,00		3 500,00
25	Moldcell S A I.M	521	3 446,14		3 446,14
26	SRL Iubos Logistic	521	1 310,00		1 310,00
27	SC TERRADIG CONSTRUCT SRL	521	31 430,96		31 430,96
28	Agrolemn Lux SRL	523	23 668,00		23 668,00
29	Centrul de informatii universitare	523	7 600,00	7 600,00	0,00
30	CLIMA AUTOS SRL	523	13 440,00	13 440,00	0,00
31	EXARDIV-COM SRL	523	64 082,72		64 082,72
32	LOZMAR SRL	523	17 508,40		17 508,40
33	Primaria Dereneu	523	4 555,00		4 555,00
34	Primaria Meleseni	523	6 500,00	6 500,00	0,00
35	SRL Mogincom	523	11 290,00		11 290,00
36	STABOS LUX SRL	523	43 200,00		43 200,00
37	Vasilii Sofia	523	3 250,00		3 250,00
38	C.S. al Intreprinderii de Stat pentru Silvicultura din Calarasi	544	36 298,24		36 298,24
39	Federatia Sindsilva	544	9 727,32	9 727,32	0,00
	Total Creanțe	X	1 948 143,12	1 210 085,48	62,11 %
	Total Datorii	X	280 806,78	37 267,32	13,27 %